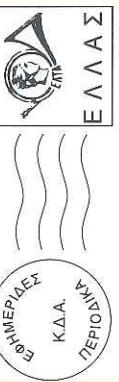

ΔΡΑΣΗ

για ΥΓΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ σε ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
for OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY – PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

• ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΤΕΥΧΟΣ 105 • 9ος χρόνος • ΜΑΪΣ 2001
• MONTHLY EDITION • NR. 105 • 9th YEAR • MAY 2001

Εργατοϋπαλληλικό
Κέντρο
Αθήνας

Προστασία των εργαζομένων από τη χρήση δοχείων και σωληνώσεων

Τα χρησιμοποιούμενα κατά την εργασία δοχεία που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα και οι εμφανείς σωληνώσεις που περιέχουν ή μεταφέρουν τέτοιες επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα πρέπει να φέρουν με επικέτα εικονοσύμβολο ή σύμβολο σε έγχρωμο φόντο που προβλέπεται από τις KYA 378/94 "Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 67/548/EOK όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει" (ΦΕΚ 705/B/94) και KYA 1197/89 "Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίν-

δυνων παρασκευασμάτων" (ΦΕΚ 567/ B/90).

Η ετικέτα αυτή μπορεί να αντικατασταθεί από τα αντίστοιχα σήματα προειδοποίησης με το ίδιο εικονοσύμβολο ή σύμβολο και να συμπληρωθεί με πρόσθετα στοιχεία, όπως π.χ. το όνομα ή και το χημικό τύπο της επικίνδυνης ουσίας ή παρασκευάσματος, καθώς και λεπτομέρειες για τον κίνδυνο.

Η σήμανση αυτή πρέπει να τοποθετείται στις ορατές πλευρές με μορφή άκαμπτης πινακίδας, αυτοκόλλητου σήματος ή ζωγραφισμένης ένδειξης.

Οι ετικέτες που χρησιμοποιούνται στις σωληνώσεις πρέπει να τοποθετούνται

εμφανώς και πλησίον των χώρων που παρουσιάζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο, όπως δικλίδες και σημεία σύνδεσης και να επαναλαμβάνονται με επαρκή συχνότητα.

Οι χώροι που χρησιμοποιούνται για να αποθηκεύονται επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα σε ικανές ποσότητες πρέπει να επισημαίνονται με κατάλληλη προειδοποιητική πινακίδα και σε ορισμένες περιπτώσεις με την προειδοποιητική πινακίδα "γενικός κίνδυνος". Οι σημάνσεις αυτές πρέπει να τοποθετούνται, ανάλογα με την περίπτωση κοντά στον χώρο αποθήκευσης, ή στη θύρα πρόσβασης στην αποθήκη.

Σύμβολα και ενδείξεις κινδύνου για επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα

Διαβρωτικό (C)

Επιβλαβές (Xn)

Ερεθιστικό (Xi)

Εύφλεκτο (F)

Εξαιρετικά εύφλεκτο (F+)

Τοξικό (T)

Πολύ τοξικό (T+)

Οξειδωτικό

Εκρηκτικό (E)

Επικίνδυνο για το περιβάλλον (N)

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ:

Επισήμανση δοχείων και σωληνώσεων • Σημασία των συμβόλων που χρησιμοποιούνται στην ετικέτα • Αναγνώριση της ετικέτας • Ευρωπαϊκά και άλλα • Νέες εκδόσεις

IN THIS ISSUE:

Marking of vessels and tubes • Significance of the symbols on the label • Recognition of the label • Forthcoming Agenda • New Publications

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

Σημασία	Σύμβολο	Περιγραφή των κινδύνων	Παραδείγματα προϊόντων	Προληπτικά μέτρα
Τοξικό (T) Πολύ τοξικό (T+)		<ul style="list-style-type: none"> - Τοξικές και επιβλαβείς ουσίες και συσκευάσματα που παρουσιάζουν, ακόμη και σε μικρές ποσότητες, κίνδυνο για την υγεία. - Αν η σοβαρότητα των επιπτώσεων στην υγεία εκδηλώνεται με πολύ μικρές ποσότητες, το προϊόν σημειώνεται με το τοξικό σύμβολο. - Αυτά τα προϊόντα διεισδύουν στον οργανισμό με εισπνοή, κατάποση ή από το δέρμα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Μεθανόλη, φωτιστικό οινόπνευμα, αποσμητικά, στεγανωτικά σπρέι. • Απολυμαντικά (κρεολίνη) • Π.χ. σπρέι φανοποιίας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Για να αποφύγετε κάθε επαφή με το δέρμα χρησιμοποιείστε προστατευτικά μέσα: γάντια, προσαπίδα, προστατευτικό ένδυμα κ.λπ. • Προτιμάτε να εργάζεστε στο άπανθρο ή σε καλά αεριζόμενο χώρο. • Καλή υγιεινή: πλύνετε τα χέρια σας, μην τρώτε ή καπνίζετε ποτέ κατά τη διάρκεια της χρήσης. • Τα προϊόντα σε αεροζόλ είναι πιο επικίνδυνα (εισπνοή) • Κρατείστε τα μακριά από τα παιδιά!
Επιβλαβές (Xi)		<ul style="list-style-type: none"> - Αν η σοβαρότητα των επιπτώσεων στην υγεία εκδηλώνεται με πολύ μικρές ποσότητες, το προϊόν σημειώνεται με το τοξικό σύμβολο. - Αυτά τα προϊόντα διεισδύουν στον οργανισμό με εισπνοή, κατάποση ή από το δέρμα. 	<ul style="list-style-type: none"> • αποσμητικά, τριχλωραιθυλένιο • διαλυτικά για χρώματα • προϊόντα καθαρισμού • προϊόντα για την προστασία και την επεξεργασία του έλου • αντισκωριακά για χρώματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποθηκεύετε τα προϊόντα σε καλά αεριζόμενο χώρο. • Μην το χρησιμοποιείτε ποτέ κοντά σε πηγή θερμότητας ή σε θερμή επιφάνεια, κοντά σε σπίθες ή σε ακάλυπτη φλόγα. • Απαγορεύεται το καπνίσμα! • Μη φοράτε νάιλον ρούχα και έχετε πάντα πρόχειρο έναν πυροσβέστη κατά τη διάρκεια της χρήσης εύφλεκτων προϊόντων. • Διατηρείτε τα εύφλεκτα προϊόντα (F) καλά διαχωρισμένα από τα οξειδωτικά προϊόντα (O).
Εύφλεκτο (F) Πολύ εύφλεκτο (F+)		<ul style="list-style-type: none"> - (F) Τα εύφλεκτα προϊόντα αναφλέγονται παρουσία μιας φλόγας, μιας πηγής θερμότητας (θερμή + επιφάνεια) ή μιας σπιθας. - (F+) Προϊόν που μπορεί να αναφλεχθεί πολύ εύκολα από τη δράση μιας πηγής ενέργειας (φλόγα, σπίθες, κ.λπ.), ακόμη και κάτω από 0° C. 	<ul style="list-style-type: none"> • πετρέλαιο, βενζίνη • φωτιστικό οινόπνευμα ή μεθανόλη • τερεβινθέλαιο, λευκό οινόπνευμα • ακετόνη, καθαριστικά για πινέλα, διαλυτικά για χρώματα • χρώματα σε αεροζόλ, μεταλλικά χρώματα • αντιπαγετικά για τζάμια • κόλλες επαφής, κόλλες (νεοπρένιο) • αποσμητικά χώρου 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποθηκεύετε τα προϊόντα σε καλά αεριζόμενο χώρο. • Μην το χρησιμοποιείτε ποτέ κοντά σε πηγή θερμότητας ή σε θερμή επιφάνεια, κοντά σε σπίθες ή σε ακάλυπτη φλόγα. • Απαγορεύεται το καπνίσμα! • Μη φοράτε νάιλον ρούχα και έχετε πάντα πρόχειρο έναν πυροσβέστη κατά τη διάρκεια της χρήσης εύφλεκτων προϊόντων. • Διατηρείτε τα εύφλεκτα προϊόντα (F) καλά διαχωρισμένα από τα οξειδωτικά προϊόντα (O).
Οξειδωτικό (O)		<ul style="list-style-type: none"> - Η καύση (οξείδωση) χρειάζεται μια καύσιμη ύλη, οξυγόνο και μια πηγή ανάφλεξης, επιταχύνεται σημαντικά από την παρουσία ενός οξειδωτικού προϊόντος (ουσίας πλούσιας σε οξυγόνο). 	<ul style="list-style-type: none"> • αποφρακτικά για σωληνώσεις, αφαιρετικά ακαθαρσιών • καυστική σόδα, αντισκωριακά • οξέα, θεικό οξύ (μπαταρίες) • καθαριστικά για φούρνους, τουαλέτες • απορρυπαντικά πιάτων (σε υγρή κατάσταση) 	<ul style="list-style-type: none"> • Διατηρείτε τα προϊόντα στην αρχική τους συσκευασία (δοχείο καλά κλεισμένο - πώματα ασφαλείας). • Διατηρείτε τα προϊόντα μακριά από τα παιδιά. • Προσέχετε κατά την τακτοποίηση. Μην αποβάτε ποτέ σε πρεβάζια κ.λπ. (κίνδυνος πτώσης). • Προστατέψτε τα μάτια, το δέρμα κ.λπ. από οποιοδήποτε πιτσίλισμα. Να είστε πολύ προσεκτικοί όταν χύνετε το προϊόν ή όταν το παπαλίζετε. Να χρησιμοποιείτε πάντα προστατευτικά γάντια και γυαλιά. • Πρώτα απ' όλη η υγιεινή: μετά τη χρήση πλύνετε καλά τα χέρια και το πρόσωπο. • Ως "πρώτες βοήθειες" το ξέπλυμα με άφθονο νερό για 10 λεπτά είναι αποτελεσματικό. • Τα διαβρωτικά προϊόντα σε αεροζόλ είναι επικίνδυνα!
Διαβρωτικό (C)		<ul style="list-style-type: none"> - Οι διαβρωτικές ουσίες προκαλούν σοβαρές βλάβες στους ζωτανούς ιστούς και πλήγουν επίσης και άλλα υλικά. Η αντίδραση μπορεί να οφειλεται στην παρουσία νερού ή υγρασίας, 	<ul style="list-style-type: none"> • χλωρίνη • τερεβινθέλαιο • καυστική αμμωνία • ρητίνη από πολυεστέρα 	<ul style="list-style-type: none"> • Διατηρείτε τα προϊόντα στην αρχική τους συσκευασία (δοχείο καλά κλεισμένο - πώματα ασφαλείας). • Διατηρείτε τα προϊόντα μακριά από τα παιδιά. • Προσέχετε κατά την τακτοποίηση. Μην αποβάτε ποτέ σε πρεβάζια κ.λπ. (κίνδυνος πτώσης). • Προστατέψτε τα μάτια, το δέρμα κ.λπ. από οποιοδήποτε πιτσίλισμα. Να είστε πολύ προσεκτικοί όταν χύνετε το προϊόν ή όταν το παπαλίζετε. Να χρησιμοποιείτε πάντα προστατευτικά γάντια και γυαλιά. • Πρώτα απ' όλη η υγιεινή: μετά τη χρήση πλύνετε καλά τα χέρια και το πρόσωπο. • Ως "πρώτες βοήθειες" το ξέπλυμα με άφθονο νερό για 10 λεπτά είναι αποτελεσματικό. • Τα διαβρωτικά προϊόντα σε αεροζόλ είναι επικίνδυνα!
Ερεθιστικό ² (Xi)		<ul style="list-style-type: none"> - Η επανειλημμένη επαφή προκαλεί φλεγμονές στο δέρμα και στις βλεννογόνους. 	<ul style="list-style-type: none"> • χλωρίνη • τερεβινθέλαιο • καυστική αμμωνία • ρητίνη από πολυεστέρα 	<ul style="list-style-type: none"> • Διατηρείτε τα προϊόντα στην αρχική τους συσκευασία (δοχείο καλά κλεισμένο - πώματα ασφαλείας). • Διατηρείτε τα προϊόντα μακριά από τα παιδιά. • Προσέχετε κατά την τακτοποίηση. Μην αποβάτε ποτέ σε πρεβάζια κ.λπ. (κίνδυνος πτώσης). • Προστατέψτε τα μάτια, το δέρμα κ.λπ. από οποιοδήποτε πιτσίλισμα. Να είστε πολύ προσεκτικοί όταν χύνετε το προϊόν ή όταν το παπαλίζετε. Να χρησιμοποιείτε πάντα προστατευτικά γάντια και γυαλιά. • Πρώτα απ' όλη η υγιεινή: μετά τη χρήση πλύνετε καλά τα χέρια και το πρόσωπο. • Ως "πρώτες βοήθειες" το ξέπλυμα με άφθονο νερό για 10 λεπτά είναι αποτελεσματικό. • Τα διαβρωτικά προϊόντα σε αεροζόλ είναι επικίνδυνα!
Εκρηκτικό ² (E)		<ul style="list-style-type: none"> - Η έκρηξη είναι εξαιρετικά γρήγορη καύση και εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, τη θερμοκρασία (πηγή θερμότητας), επαφή με άλλα προϊόντα (αντίδραση), χτυπήματα, την τριβή κ.λπ. 	<ul style="list-style-type: none"> • τα κάθε είδους αεροζόλ (ακόμη και άδεια) είναι δυνατόν για εκραγούν πάνω από τους 50°C • αποσμητικά χώρου, λακ μαλλιών, χρώματα, βερνίκια, αντιπαγετικά για παρμπριζ κ.λπ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποφύγετε την υπερθέρμανση, τα χτυπήματα, προστατέψτε τα από τις ηλιακές ακτίνες κ.λπ. • Μην τα τοποθετείτε ποτέ κοντά σε πηγές θερμότητας, λαμπτήρες, θερμαντικά σώματα κ.λπ. • Ρητή απαγόρευση του καπνίσματος!
Επικίνδυνο για το περιβάλλον (N)		<ul style="list-style-type: none"> - Ουσίες: - Ιδιαίτερα τοξική για τους υδρόβιους οργανισμούς. - Τοξική για την πανίδα - Επικίνδυνη για το στρώμα του όζοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> • ενεργά συστατικά των εντομοκτώνων • χλωροφθοράνθρακες (CFC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Απομακρύνετε το προϊόν ή τα υπολείμματά του με τα μέτρα προφύλαξης που ισχύουν για τα επικίνδυνα προϊόντα. • Αποφύγετε τη μόλυνση του περιβάλλοντος αποθηκεύοντας σωστά τα προϊόντα.

Πως να αναγνωρίζετε και να κατανοείτε την ετικέτα

Η ετικέτα είναι για το χρήστη η πρώτη πηγή πληροφόρησης για το προϊόν. Πρέπει, λοιπόν, να μπορεί να τη διαβάζει και να την καταλαβαίνει.

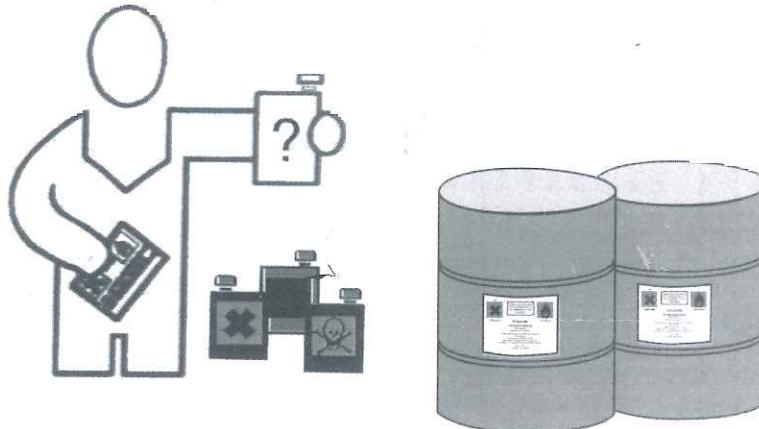
Μια ετικέτα για κάθε δοχείο

Η ετικέτα πρέπει να βρίσκεται πάνω στο δοχείο προέλευσης και σε κάθε μια από τις διαδοχικές συσκευασίες μετά τη

μετάγγιση και τη νέα συσκευασία.

Πρέπει να είναι προφανής και συντεταγμένη στην ελληνική γλώσσα.

Η ετικέτα που παρουσιάζεται στην επόμενη σελίδα είναι σύμφωνη με τους κανονισμούς για την επισήμανση επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων.

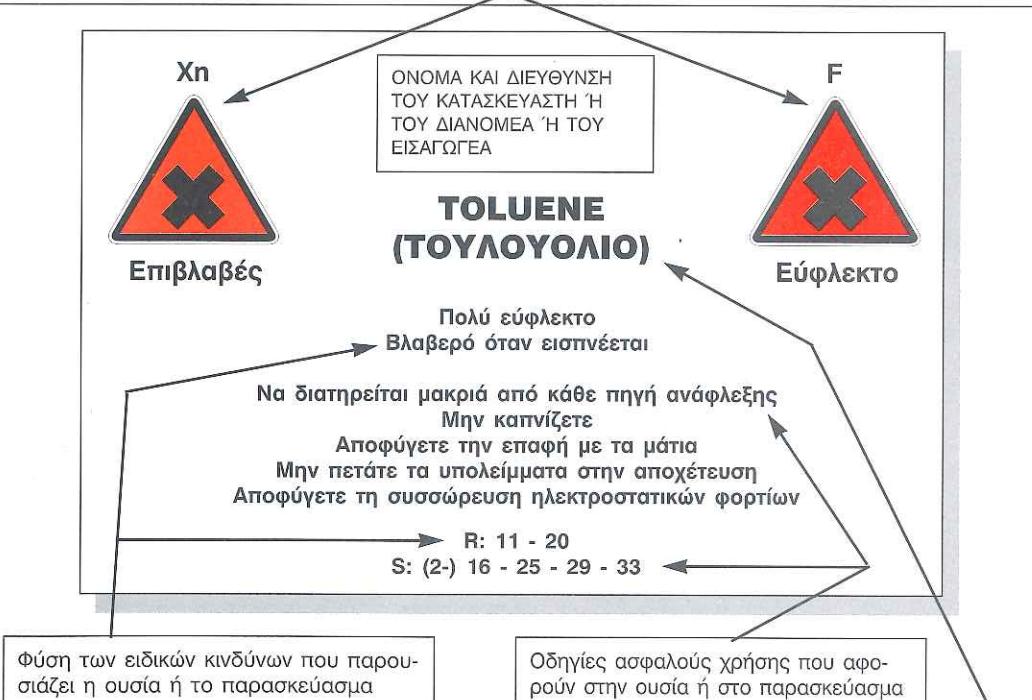

Παράδειγμα ετικέτας

Ένα ή δύο σύμβολα μαύρα σε πορτοκαλί φόντο που αντιστοιχούν στους πιο σημαντικούς κινδύνους που παρουσιάζει η ουσία ή το παρασκεύασμα. Κάθε σύμβολο συνοδεύεται από τη σημασία του ολογράφως, π.χ. F - Εύφλεκτο,

Xn - Επιβλαβές.

3

Ταυτότητα του προϊόντος: στην περίπτωση καθαρού προϊόντος ή ουσίας αναγράφεται η ίδια η ονομασία του προϊόντος. Στην περίπτωση ενός προϊόντος κατασκευασμένου ή παρασκευασμένου, αναγράφεται η εμπορική του ονομασία ή ο ορισμός του. Πάντως, όταν κάποιες ουσίες τοξικές, πολύ τοξικές, επιβλαβείς ή διαβωτικές έχει περνούν κάποια καθορισμένη τιμή συγκέντρωσης, η χημική τους ονομασία πρέπει να εμφανίζεται επίσης και κάτω από τη σημείωση: "περιέχει..." .

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ

Διεθνής Διάσκεψη

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
για τα Νησιά

14-16 Ιουνίου 2001 XANIA - KRHTH

Οργάνωση: Μονάδα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ΕΜΠ

Πληροφορίες: Κλαίρη Ταμπάκη, ΕΜΠ

P.O. BOX 64011, 15701 - Ζωγράφου, Αθήνα

Τηλ.: +301 7723272, 7721098, Fax: +301 7721738, 7721047
E-mail: renes@central.ntua.gr, www.heliotopos.net/canf/resisl

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

1. Economic Instruments for Sustainable Development: Improving the External and Working Environments. Part 1 (report) Cat. No: SX 18-98-736- EN- C Διατίθεται μόνο στα Αγγλικά EUR 18

2. Economic Instruments for Sustainable Development: Improving the External and Working Environments.

Part 2 (report)
Cat. No : SX 25-99-932- EN- C
Διατίθεται μόνο στα Αγγλικά
EUR 18

3. Sustainable Devleopment : Practical Initiatives for Policymakers and the Social Partners (summary)
Cat No: SX 20-99-923 C
Διατίθεται σε όλες τις γλώσσες της Ε.Ε.

4. Economic Incentives to Improve the Working Environment in Europe
(CD - ROM)
Cat. No: SX 08-97-371- EN- Z
Διατίθεται μόνο στα Αγγλικά
EUR 40

5. Environmental Taxes and Charges - National Experiences and Plans
(Conference report)
Cat. No: SY - 97-96-766- EN- C
Διατίθεται μόνο στα Αγγλικά
EUR 7

6. Environmental Taxes and Charges - National Experiences and Plans

(conference papers)
Cat. No: SY 97-96-774- EN- C
Διατίθεται μόνο στα Αγγλικά
EUR 31.50

7. An Innovative Economic Incentive Model fur Improvement of the Working Environment in Europe (report)

Cat. No: SY 90-95-841- EN- C
Διατίθεται μόνο στα Αγγλικά
EUR 8.50

8. Can Economic Incentives Improve Safety and Health at Work

Cat. No: SY 87-95-329 - C
Διατίθεται σε όλες τις γλώσσες της Ε.Ε.

9. Catalogue of Economic Incentive Systems for the Improvement of the Working Environment (report)

Cat. No: SY 82-94-876- EN - C
Διατίθεται μόνο στα Αγγλικά
EUR 8.50

10. An Innovative Economic Incentive Model to Improve the Working Environment. Testing in France (report)

Cat. No: SY 96-96-223- FR- C
Διατίθεται στα Αγγλικά & Γαλλικά
EUR 7

Πληροφορίες: John Hurtley

Τηλ.: 003531 – 2043209
Fax: 003531 – 3836456
E-mail: John.hurtley@eurofound.ie
www.eur-op.euint

Ιδιοκτήτης: EKA • Εκδότης: Γρηγόρης Φελώνης Πρόεδρος EKA • Την "ΑΡΑΣΗ" επιμελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος Χριστίνα Θεοχάρη Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας Χρήστος Χατζής • Τιμή Τεύχους Δρχ. 1

Διάθεση: EKA, Γ' Σεπτεμβρίου 48B 104 33 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 88 36 917, 88 41 818, FAX: 88 39 271
Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου,
μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.